

Asia: VN/33800/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle sosiaaliturvaetuuksien valtion osuuksien maksamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eräiden sosiaaliturvaetuuksien valtion osuuksien maksamista koskevien säännösten muuttamisesta (VN/33800/2025)

Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan merimieseläkelain, yrittäjän eläkelain, maatalousyrittäjän eläkelain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain, valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain ja toimeentulotuesta annetun lain mukaan valtion varoista maksettavien valtion osuuksien maksamista ja tarkistamista koskevien säännösten yhdenmukaistamista. Lisäksi tarkoituksena on selkeyttää maksettavien etuuksien ja kulujen valtion osuuksien maksamista ja tarkistamista koskevia säännöksiä.

Maksamismenettelyä ehdotetaan muutettavaksi niin, että valtion osuuksien ennakoista ja niiden tarkistamisesta ei enää tehtäisi sosiaali- ja terveysministeriössä erillisiä päätöksiä vaan maksaminen perustuisi etuuslainsäädännön toimeenpanijan tekemään selvitykseen vuosittain tarvittavasta ja kuukausittain maksettavasta rahamäärästä.

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on sujuvoittaa ja yksinkertaistaa valtion osuuksien maksamiseen liittyviä menettelytapoja sekä tarkentaa rahaliikennettä lähemmäs reaaliaikaista käsittelyä. Nykyinen toimeenpanijoiden selvitysten perusteella tehtävä päätös menettely on hallinnollisesti raskas.

Muutettaviksi ehdotettavissa laeissa ja asetuksissa olevissa säännöksissä valtion osuuden maksupäiväksi on säädetty tietty arkipäivä, joka ehdotetaan muutettavaksi selkeyden vuoksi pankkipäiväksi, koska pankkien maksuliikenne tapahtuu vain pankkipäivinä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.

Maksamismenettelyyn ehdotettavia säännöksiä sovellettaisiin jo joulukuussa 2026, jolloin käsiteltäisiin tammikuussa 2027 maksettavaa suoritusta.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen Melan lausunto

Ehdotetut maatalousyrittäjän eläkelakia (MYEL), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilakia (MATAL) sekä sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annettua lakia (OmavastL) koskevat muutokset valtion osuuksien maksamismenettelyyn ovat Melassa käytännössä toimeenpantavissa ehdotettujen uusien säännösten mukaisesti. Ehdotetut muutokset sujuvoittaisivat maksamismenettelyä, joka myös muuttuisi joustavammaksi. Kuten esityksessä todetaan, valtion osuuksien maksamiseen liittyvä rahaliikenne muuttuisi reaaliaikaisemmaksi ja ehdotetut muutokset keventäisivät STM:n hallinnollista taakkaa. MYEL:a, MA-TAL:a ja OmavastL:a koskevat muutosehdotukset lisäävät hieman hallinnollista työtä Melassa, mutta maksuliikenteen reaaliaikaisuus ja päätöksenteon yksinkertaistuminen puoltavat esitystä ja Mela pitää esitystä kannatettavana.

Backman Heli
Maatalousyrittäjien eläkelaitos

Jansson Stella
Maatalousyrittäjien eläkelaitos